

KONKURRENSKLAUSULERS ROLL I AFFÄRSVERKSAMHET

-

Varför de behövs (eller ej)

25 november 2024

Jacob Gunterberg

Min bakgrund

- **Purpose Pharma International AB**
 - 2022 -
 - CFO, medgrundare
 - Utvecklar läkemedel för svåra sjukdomar
- **HealthCap**
 - 2007 – 2022
 - Partner
 - Internationell venture capital-investerare inom life science
- **Hjalmarsson & Gunterberg Corporate Finance**
 - 2000 – 2007
 - Medgrundare
 - Rådgivare - M&A och kapitalanskaffningar
- **Aros Securities**
 - 1993-2000
 - Director
 - Ansvarig för life science-sektorn

DISCLAIMER

Jag är inte jurist.

Hur jag kommit i kontakt med konkurrensklausuler

- Aktieägaravtal
 - Avsikt att begränsa grundares och lednings möjlighet att konkurrera
- M&A (överlåtelseavtal)
 - Avsikt att begränsa säljarnas möjligheter att konkurrera
 - Mer vanligt med "non-solicitation"
- Licensavtal (t.ex. i läkemedelsutveckling)
 - Avsikt att begränsa (åt båda håll) handlingsfrihet att konkurrera med motparten
- Anställningsavtal
 - Avsikt att begränsa lednings (och övriga anställdas) möjlighet att konkurrera

MÅLSÄTTNING:
Skydda sin investering
& bolagets integritet

Vanligaste diskussionspunkterna

- "Field" - omfattning av den verksamhet som omfattas av bestämmelserna
- Tid – Vad är rimligt?
- Skada – Hur bestäms?
- Skadestånd/ansvar
 - Först när bevisad skada uppstått?
 - Omedelbart vid hävdad avtalsbrott?
 - Omfattning?
- Står omfattning ibland i strid med lagstiftning?
 - Ja

”Field” / ”Competing business”

- Hur snävt?
 - Exakt avgränsning avseende den produkt som utvecklas och/eller marknadsförs (**nutidsorienterat**)
 - Mer branschomfattande (**framtidorienterat**)
- Vem avgör?
 - I VC-finansierade bolag, ofta styrelsen som tillika ofta domineras av investerarna

Tidsomfång - översikt

Aktieägaravtal

10 år eller så länge part
är aktieägare + (2 år)

M&A/övelåtelseavtal

3-5 år

Anställningsavtal

1-2 år

(+ ev. omfattning i aktieägaravtal)

Skada – ersättning/ansvar

- Aktieägaravtal
 - Försäljning av aktierna till rabatt (glidande skala)
- M&A (överlåtelseavtal)
 - Vite
- Licensavtal
 - Licensens upphörande
 - Vite
- Anställningsavtal
 - Vite

Andra små knep

- Exempel på ytterligare bestämmelser som kan begränsa den anställdes/grundarens handlingsutrymme
 - "Vesting" intjäning av redan ägda aktier och/eller optioner
 - Förbud mot alla typer av investeringar (direkt/indirekt) i närliggande bolag eller branscher
 - Fördelning av kostnader vid skiljeförfarande, t.ex. att grundaren bär merparten av kostnaderna
 - Väravningsförbud (non-solicitation)

Typfall – VC-investering i utvecklingsbolag

- VC-investerarens verktygslåda vis-à-vis grundare/ledning
 - Aktieägaravtal 10 år + 2 år efter upphörande
 - Anställningsavtal anställning + 1-2 år efter anställningens upphörande
- Sanktionsmöjligheter & inlåsning
 - Grundarnas “vesting” (intjäning/dispositions rätt) av redan innehavda aktier = ökad inlåsning tjänas in över 3-4 år
 - Vid brott kan aktier köpas till rabatt 25%-100% rabatt
 - Viten 1-2 årslöner
 - Domstol/Skiljeförfarande
- Trend mot internationalisering/tuffare krav från investerarsidan

Närliggande exempel

Q-Med stämt i amerikansk domstol

TOR, MAJ 06, 1999 12:06 CET

* Q-Med stämt i amerikansk domstol * Ugo Grondelli ny i styrelsen Stämning Q-Med, dess grun närstående bolag har blivit stämde av Biomatix Inc., en amerikansk konkurrent till Q-Med, avse Q-Meds immateriella rättigheter och NASHA-teknologi. Kraven från Biomatix baseras bl a på p brott mot "fiduciary duties" avseende ett anställningsförhållande mellan Biomatix och Bengt Å för Q-Med bedömer att Biomatix stämning saknar grund och Q-Med avser att försvara sig mot medel. Bolagsstämma På ordinarie bolagsstämma den 4 maj 1999 med aktieägarna i Q-Med AE tidigare vice vd på Gambro, till ny styrelseledamot. De övriga ledamöterna Tomas Billing, Ander Robert Wikholm och Bengt Ågerup omvaldes medan Kurt Ågerup undanbett sig omval. Till ordi Lennart Jakobsson och Hans Karlsson, KPMG Bohllins. På bolagsstämman beslutades att bemyr om emission av aktier med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt ett år framåt. Vidare besl i bolaget från 1.187.000 till 17.805.000 genom en mindre fondemission och en split. På bolagsst om ändringar i bolagsordningen med inledning av en framtida härskproduktion och på grund

Q-MED

Q-Med är ett snabbväxande medicintekniskt företag i Uppsala som utvecklar, tillverkar och säljer icke-animaliska hyaluronsyrabaserade medicinska implantat. Q-Meds samtliga egentillverkade produkter är baserade på företagets patenterade teknologi avseende framställning av NASHA – Non-Animal Stabilized Hyaluronic Acid. Q-Meds verksamhet är koncentrerad till områdena estetik, osteoartror och urologi. Företaget grundades 1987 av Fil.dr. Bengt Ågerup och sysselsätter idag 92 medarbetare, varav 75 vid Q-Meds produktionsanläggning och huvudkontor i Uppsala och övriga vid helägda utländska dotterbolag. Omsättningen uppgick 1998 till 85 miljoner kronor.

PRESSMEDDELANDE
Uppsala den 6 maj 1999

- Q-Med stämt i amerikansk domstol
- Ugo Grondelli ny i styrelsen

Stämning

Q-Med, dess grundare Bengt Ågerup och närstående bolag har blivit stämde av Biomatix Inc., en amerikansk konkurrent till Q-Med, avseende bl a äganderätten till Q-Meds immateriella rättigheter och NASHA-teknologi. Kraven från Biomatix baseras bl a på påstådda avtalsbrott och brott mot "fiduciary duties" avseende ett anställningsförhållande mellan Biomatix och Bengt Ågerup från 1986. Styrelsen för Q-Med bedömer att Biomatix stämning saknar grund och Q-Med avser att försvara sig mot denna stämning med alla medel.

Bolagsstämma

På ordinarie bolagsstämma den 4 maj 1999 med aktieägarna i Q-Med AB (publ) valdes Ugo